

Instytut Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni
przeciwko Narodowi Polskiemu
Oddziałowe Archiwum
Instytutu Pamięci Narodowej
w Warszawie

JAWNE

BUWa V-5330-1318/17

IPN BU 2448/455

dot. wojennych grobów żydowskich w Limanowej

GŁÓWNA KOMISJA BADAŃ ZBRODNI HITLEROWSKICH
W POLSCE
ARCHIWUM

▲▲▲▲▲

17.12.2013

Zeit

History GK

Don Limonone

og. bruktankie

dan mo ph. 4. 11. 11 - 399

ROZNE ANKIETY - WZEL
ARRESTOWANIA
REPRESJE NA LUDNOSC JYDOWSKIEJ
INNE REPRESJE
REPRESJE NA LUDNOSC INNEJ NARODOWOSC
WYWODZENIE NA ROBOTE
OBOTY
PRZESLADOWANIA INTELIGENCJI
POMOC UDZIELANA PRZEZ POLAKOW
PACYFIKACJE
GAPAWKI
EGZEKUCJE
GRABIEZ

Sign

Wzór Nr 4

Drukarnia Nr 1, W-wa — 670 — Zam. 242/69.

2448/455

Miejscowość: Limanowa - Miasto
pow. Limanowa woj. Kraków

Ileść osób zamordowanych 36 nar. żydowskiej
w tym mężczyzn 26 i 10 kobiet dzieci----
restrzelane ich zbiorowe i publicznie.
Obwieszczeń nie było
Powodem egzekucji było nie złożenie kontrybucji
nałożonej na gminę żydowską w Limanowej
Po restrzelaniu zostali pochowani na cmentarzu
żydowskim w Limanowej /kierków/.
Po ekskumacji zwłoki zostały przewiezione do
zbiorowej mogiły w Nowym Sączu.

EGZEKUCJE:

Egzekucji dokonano w 1941 roku w Limanowej
w godzinach przed południowych, restrzelani
grupowo.

Egzekucji dokonano przy udziale funkcjonariusz
gestapo i żandarmerii niemieckiej.

nazwiska sprawców: Hamman szef gestapo
pozostałych gestapowców i żandarmów są
nie znane.

nie byli sądzeni jedynie szef gestapo
w Nowym Sączu po wyzwoleniu został restrzelany

Nazwiska świadków: Mamak Józef zam. Limanowa
ulica Leśna Nr. 7.

UWAGI: Informacje z opowiadań przygodnych
świadków egzekucji, których nazwiska
zapomniano.

Sperzadzający:

Sprawdzający:

OPIS:

W listopadzie 1941 r. gestapo z Nowego Sącza poleciło zarządzić od gminy żydowskiej w Limanowej złożenia kontrybucji materialnej ściśle mówiąc od ludności żydowskiej.

Na wskutek niezłożenia jej w ilości żądanej-gestapo poleciło dostarczyć 35 osób : mężczyzn i kobiet jako zakładników do czasu złożenia wymaganej wysokości kontrybucji.

Gdy po upływie wyznaczonego okresu czasu gmina nie złożyła kontrybucji gestapo łącznie z obsadą posterunku żandarmerii niemieckiej dokonało egzekucji 35 wspomnianych zakładników a ponadto jedna stara kobieta - matka i jednej zakładniczki nazwiskiem Lustig, która przyszła prosić o niestrzelanie córki, czyli łącznie rozstrzelano 36 osób przy ul. Kilińskiego w Limanowej.

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W Z Ż Ż V

- VI. 1. 1. Miejscowość: Stara Wieś 2. Gmina lub ulica: _____
 3. Powiat: Limanowa 4. Województwo: Krakowskie
 II. 1. Ilość osób zamordowanych: *) około 400 osób
 W tym: _____
 2. Mężczyzn: 200 3. Kobiet: 150 4. Dzieci: 50
 III. 1. Sposób wykonania egzekucji: **) rozstrzelano
 2. Rozstrzelanie (ilość): 400 3. Powieszenie (ileść): _____
 4. Zamordowanie innym i jakim sposobem: _____
 IV. 1. Charakter egzekucji: **) _____
 2. Zbiorowa: tak 3. Pojedyncza: _____
 4. Publiczna: _____ 5. Niejawna: _____
 6. Czy było obwieszczenie (data, podpis ogłaszającego — dołączyć oryginał, fotokopię lub podać gdzie się znajduje): nie było
 V. 1. Powód egzekucji: **) narodowość żydowska
 2. Akt terroru za działalność (jaką i w jakim czasie): _____
 3. Odpowiedzialność zbiorowa za akcie ruchu oporu: _____
 4. Represje w ramach akcji specjalnych okupanta: _____
 5. Inne powody i jakie: nie wie
 VI. 1. Dalsze losy ofiar (spalenie itp.): _____
zakupano do wspólnej mogiły
 2. Miejsce pochowania ofiar egzekucji: _____
w lesie 2 km od Nowej Wsi.
 3. Miejsce pochowania po ekshumacji (kiedy): _____
Mosowy grób na cmentarzu w Limanowej

*) W załączeniu podać nazwiska, imiona, daty urodzenia lub wiek, narodowość, obywatelstwo, zawód.

**) Szczegółowy opis — podać na odwrocie

Drukarnia Nr 1, P-wa, Zakł. Państw. — 1944

- VII. 1. Data i miejsce egzekucji: lato 1942 r. Stara Wieś
 2. Godzina lub pora dnia: wieczorem
 3. Okoliczności: nie wie
 VIII. 1. Z czyjego rozkazu i kto dokonał egzekucji: _____
nie wiem
 2. Wehrmacht, SS i policja, żandarmeria, Selbstschutz, władze administracyjne itp.: _____
żandarmeria
 3. Nazwiska, imiona, stopnie lub funkcje sprawców: _____
nie znam
 4. Czy byli sądzeni, kiedy i jaki sąd, jaki zapadł wyrok, źródło informacji (akta sprawy, prasa, itp.): _____
nie wiem
 5. Dalsze losy sprawców: _____
nie wiem
 IX. 1. Nazwiska i adresy świadków: Czachura Franciszek Szczecin
ul. Janickiego 12/9
Tomaszek Stanisław Stara Wieś pow. Limanowa
 X. 1. Dokumentacja archiwalna (czy są dokumenty, jakie, gdzie, podać sygnaturę): _____
nie ma
 2. Opracowania (pamiętniki, publikacje, artykuły prasowe itp.): _____
nie ma
 3. Fotografie: _____
nie ma
 XI. 1. Uwagi: _____

Sporządzający:
Koziowska Zofia
Deszczno GRN Referent
 (Nazwisko, imię, miejscowość,
 data, ewent. nazwa instytucji)

Sprawdzający:
Z. Marcinowski do t. 69
 (Nazwisko, imię, miejscowość, data.)
Zielona Góra

Opis:

Pod wieczór przywieźli transport żydów, były tam kobiety dzieci i mężczyźni.

Samochody z żydami zajęchały na skraj lasu tam zmuszono żydów do wykopania dużego dołu potem ustawiono ich przy tym dole i rozstrzelano.

Przyzucono ich bardzo małą warstwą ziemi.

Ja jako 8 letnia dziewczynka wraz z innymi dziećmi poszliśmy na drugi dzień popatrzeć na ten grób to ziemia się podnosiła do góry z tego wynioskowaliśmy, że nie wszyscy z tych 400 zostało zabitych zagrzebano żywych ludzi.

Dyderska Maria
Deszczno
pow. Gorzów Wlkp.

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W Z Ż Ż V

Telefon 612-67

- I. 1. Miejscowość: Linanowa 2. Gmina lub ulica: Kraśnik
3. Powiat: — 4. Województwo: —
- II. 1. Ilość osób objętych represją: 13
W tym:
2. Mężczyzn: 12 3. Kobiet: — 4. Dzieci: —
- III. 1. Rodzaj represji: ** prześladowanie
2. Prace przymusowe (jakie, gdzie): —
3. Znęcanie się: Prześladowanie
4. Konfiskata i grabież mienia: —
5. Aresztowania: —
6. Egzekucje (ilość): 1 7. Ilość ofiar: 12
W tym:
8. Rozstrzelano: 12
9. Powieszono: —
10. Charakter egzekucji: ***
11. Zbiorowa: — nieznane
12. Pojedyncza: —
13. Publiczna: — nieznane
14. Niejawna: —
15. Zamordowanie innym i jakim sposobem: —

- IV. 1. Dalsze losy: **

*) W załączeniu podać nazwiska, imiona, daty urodzenia lub wiek, narodowość, obywatelstwo, zawód.
**) Szczegółowy opis — podać na odwrocie.
***) Dane o poszczególnych egzekucjach podać w załączeniu na wzorach kart — Egzekucje.

- V. 1. Data represji: 2 września 1939 roku
2. Godzina lub pora dnia: —
3. Okoliczność: —

- VI. 1. Z czyjego rozkazu i kto dokonał represji: Władze niemieckie w Kraśniku
2. Wehrmacht, SS i policja, żandarmeria, Selbstschutz, władze administracyjne itp.: Wehrmacht
3. Nazwiska, imiona, stopnie lub funkcje sprawców: —
4. Czy byli sądzeni, kiedy i przez jaki sąd, jaki zapadł wyrok, źródła informacji (akta sprawy, prasa itp.): Sądzeni byli w Kraśniku, po czym
zostali straceni na śmierć przez Niemców
5. Dalsze losy sprawców: —

- VII. 1. Nazwiska i adresy świadków: —

- VIII. 1. Dokumentacja archiwalna (czy są dokumenty, jakie, gdzie, podać sygnaturę): —

2. Opracowania (pamiętniki, publikacje, artykuły prasowe itp.): —
3. Fotografie: —

- IX. 1. Uwagi: —

Sporządzający:

Włodzisław Bajer(Nazwisko, imię, miejscowość,
data, ewent. nazwa instytucji)

Sprawdzający:

—

(Nazwisko, imię, miejscowość, data)

Opis:

Wpisanie wycieczki do Orlowego Stru w 1942 25.VI 1942 (gestapo) pod okupem
 Kijowskiej miłki. Ciepło rozstanie do Orlowego Stru, aby wyjechać do
 Giedzi.
 Przed wyjazdem pracowali na dołach przy budowie drogi.

2. lipiec 1938r.

Wycieczka do Lwowa, gdzie drugiego dnia po swoim przyjeździe na Północ
 Kijowskiej wojny i polecił mu ministrowi miasta, aby wyjechał mi 18 lipca.
 Po przejeździe przez miasto i na przełomie do Lwowa i skierano do
 Kijowa i przez przełom; między nimi jednego Północy i Kijowa
 Północy a Lwowa;
 Północy a miastem rozstanie do Lwowa i Kijowa; przejechał i Kijowa
 do Kijowa i do Kijowa.

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z Z Z Z V

- I. 1. Miejscowość: Łódź 2. Gmina lub ulica: Kraków
3. Powiat: Łódź 4. Województwo: Kraków
- II. 1. Ilość osób objętych represją: około 600
W tym: 150
2. Mężczyzn: 180 3. Kobiet: 180 4. Dzieci: 270
- III. 1. Rodzaj represji: nakładanie kontrybucji, maltretowanie i dyskryminacja ludności żydowskiej.
2. Prace przymusowe (jakie, gdzie): zmuszanie do ciężkich robót na drogach i placach w Łódzi
3. Znęcanie się: bicie w czasie wykonywania robót
4. Konfiskata i grabież mienia: konfiskata mienia osobistego jak futra biżuteria i innego wartościowego mienia
5. Aresztowania: za niezłożenia należnych na gminę żydowską określonych sum kontrybucyjnych i inne
6. Egzekucje (ilość): 3 7. Ilość ofiar: 130
W tym:
8. Rozstrzelano: około 130 osób
9. Powieszono: 0
10. Charakter egzekucji: eksterminacja ludności żydowskiej i zastraszanie ludności polskiej
11. Zbiorowa: zbiórka
12. Pojedyncza: publiczna
13. Publiczna: publiczna
14. Niejawna: 0
15. Zamordowanie innym (jakim sposobem:)

- IV. 1. Dalsze losy: po wykonaniu egzekucji przewieziono i pocho- wano na cmentarzu żydowskim

*) W załączeniu podać nazwiska, imiona, daty urodzenia lub wiek, narodowość, obywatelstwo, zawód.
**) Szczegółowy opis — podać na odwrocie.
***) Dane o poszczególnych egzekucjach podać w załączeniu na wzorach kart — Egzekucje.

- V. 1. Data represji: W latach 1939 do 1941
2. Godzina lub pora dnia: przed południem
3. Okoliczność: 0
- VI. 1. Z czyjego rozkazu i kto dokonał represji: Z rozkazu Komendanta Miasta Wehrmacht w roku 1939 w latach 1940 do 1941 z rozkazu Szefa gestapo w Nowym Sączu
2. Wehrmacht, SS i policja, żandarmeria, Selbstschutz, władze administracyjne itp.: w roku 1939 Wehrmacht a w latach 1940 i 1941 gestapo i policja S.S. oraz żandarmeria niemiecka
3. Nazwiska, imiona, stopnie lub funkcje sprawców: nieznane
4. Czy byli sądzeni, kiedy i przez jaki sąd, jaki zapadł wyrok, źródła informacji (akta sprawy prasa itp.): nie
5. Dalsze losy sprawców: Szef gestapo Hamann aresztowany pozostali sprawcy nieznani
- VII. 1. Nazwiska i adresy świadków: 0
- VIII. 1. Dokumentacja archiwalna (czy są dokumenty, jakie, gdzie, podać sygnaturę): 0
2. Opracowania (pamiętniki, publikacje, artykuły prasowe itp.): 0
3. Fotografie: 0
- IX. 1. Uwagi: Z opowiadań ludności

Sporządzający:

(Nazwisko, imię, miejscowość, data, ewent. nazwa instytucji)

Sprawdzający:

(Nazwisko, imię, data)

Opis: 1. egzekucja we wrześniu 1939 roku po wkroczeniu do Limanowej wojsk niemieckich została rozstrzelanych około 27 Żydów. Wśród rozstrzelanych był również jeden Polak Jan Senik za organizowanie Ruchu Oporu i zabezpieczenie wycofujących się wojsk polskich.

Żydzi rozstrzelani zostali w akcji eksterminacji ludności żydowskiej, oraz dla zastraszenia ludności polskiej, po krótkim przesłuchaniu przez władze wojskowe niemieckie.

2. egzekucja w roku 1940. Gestapo aresztowało około 70 Żydów mężczyzn i kobiet w ramach represji stosowanych przy eksterminacji ludności żydowskiej za niewywiązanie się z należnych na gminę żydowską kontrybucji, spośród aresztowanych kilkoro rozstrzelano na Starej Wsi a pozostali wysłani do Nowego Sącza i tam rozstrzelani.

3. W porze jesiennej 1941 roku gestapo aresztowało 35 osób kobiet i mężczyzn narodowości żydowskiej za niezłożenie przez gminę żydowską kontrybucji, tych rozstrzelano w Limanowej na ul. J. Kiłińskiego w porze przedpołudniowej, a ponadto 1 starą kobietę matkę jednej z rozstrzelanych, która przybiegła prosić o łaskę dla córki. Razem w tym dniu rozstrzelano 36 osób narodowości żydowskiej.

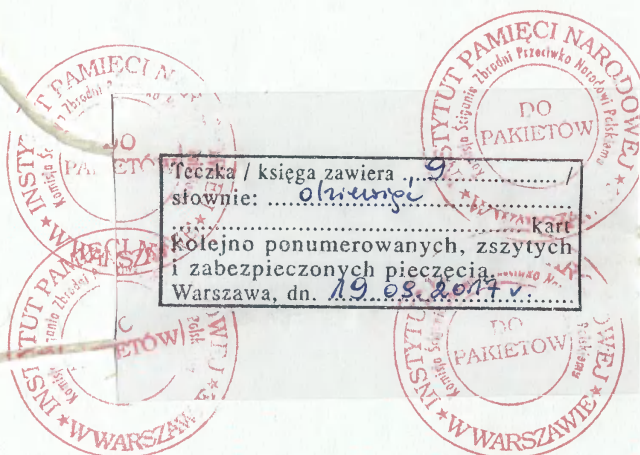
KOPIA

Za zgodność

KIEROWNIK
Referatu Udostępniania Dokumentów
Uprawniony Instytucjom
w Oddziałowym Archiwum IPN w Warszawie

Małgorzata Zaremba

Teczka / księga zawiera
słownie: oluwęci
.....
Kolejno ponumerowanych, zszytych
i zabezpieczonych pieczęcią
Warszawa, dn. 19.08.2017 r.

Stwierdzam zgodność niniejszej kserokopii
kart ołd. z yodowskich grobów
w ofensywnych i kłopotliwych
z dokumentem znajdującym się w aktach
Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej-
Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko
Narodowi Polskiemu

sygn. IPN BU 2448/455-34

Warszawa dn. 19.08.2017 r.

Kp.
Katarzyna
Pawlicka